

Professió del pare, de Sorj Chalandon

Ramona Pérez / Ara Balears

Trobem en aquesta novel·la la tragèdia amagada en un edifici de veïns. El dolor impensable forma part de la quotidianitat de la família que coneixem: L'infant segueix i comparteix els deliris del pare, la mare observa, passiva; tots dos són víctimes de la violència més brutal. L'infant s'ho creu, comparteix amb el pare les fantasies malaltisses. La mare és tot un enigma.

Ens situem al segle XX, en un entorn democràtic on les persones tenen uns drets i una estructura social que els recolza... Malgrat tot, ells viuen la seva clandestinitat dins les quatre parets que els separen del món on la malaltia de l'adult pren protagonisme.

L'editor ens diu a la contraportada que la història “està inspirada en la pròpia infantesa de l'autor”. Aquí quedem parats perquè ens costa de creure que es pugui sobreviure a tant de dolor. El nostre personatge es converteix en un adult equilibrat que forma una família. Ens demanem com va aprendre a estimar, si es va poder desfer de tot el dolor que havia acumulat o si el va saber transformar. Els darrers anys va tenir forces per verbalitzar detalls de la seva infantesa, per salvar la mare, per ajudar els metges...

Ens costa de creure que de tant dolor pugui sorgir una actitud vital, intel·ligent, un home amb capacitat d'estimar. A les mans tenim un record que ha esdevingut literatura. Ens el fa arribar un autor que ja havíem conegut i admirat, per tant hem de creure que existeix la possibilitat que un individu se salvi contra tot pronòstic. Pensàvem que d'aquests drames domèstics no se'n podia sortir, però els infants són éssers que tenen una missió en el món, una missió que han de dur a terme i que les circumstàncies no trenquen, ans al contrari, fan créixer.

Tenim a les mans una literatura impecable, una crònica que ens duu a reflexionar sobre realitats que potser tenim aprop en diferents graus: Els deliris en l'àmbit domèstic, tot allò que s'amaga per no posar en qüestió la figura dels progenitors, situats a un lloc on no es poden donar les imperfeccions, on s'amaga allò que els infants accepten -potser per la seva necessitat d'estimar- i amb els anys passen a considerar primer estrany i després vergonyós.

El miracle consisteix en haver sobreviscut. Una reflexió necessària i literàriament impecable.